

Sygn. akt I USK 574/21

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania P. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Krakowie
o zasiłek chorobowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 listopada 2022 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie
z dnia 10 czerwca 2021 r., sygn. akt VII Ua 104/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 lipca 2021 r., sygn. akt VII Ua 104/20 Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił apelację odwołującego się P. B. od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie z 5 października 2020 r., sygn. akt IV U 180/18/N, którym Sąd pierwszej instancji oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Krakowie:

- z 15 grudnia 2017 r. znak [...]
- z 19 stycznia 2018 r. znak [...]¹
- z 15 lutego 2018 r. znak [...]²
- z 27 lutego 2018 r. znak [...]³
- z 19 marca 2018 r. znak [...]⁴.

Wyrokiem z 5 października 2020 r., sygn. akt IV U 180/18/N Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie w sprawie z odwołań P. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Krakowie:

- z 15 grudnia 2017 r. znak [...];
- z 19 stycznia 2018 r. znak [...]¹;
- z 15 lutego 2018 r. znak [...]²;
- z 27 lutego 2018 r. znak [...]³;
- z 19 marca 2018 r. znak [...]⁴

o zasiłek chorobowy - oddalił odwołania.

Apelację od tego wyroku wniósł odwołujący się, zarzucając mu naruszenie art. 205¹² § 2 k.p.c., art. 235² k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 271¹ k.p.c. i art. 473 § 1 k.p.c.; art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 8 oraz art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 870 ze zm.).

Sąd Okręgowy uznał apelację za niezasadnioną w konsekwencji oddalając ją.

Sąd drugiej instancji wskazał, że Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się zarzucanych mu uchybień, przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe, dokonał oceny dowodów w sposób nakazany w art. 233 § 1 k.p.c. i wyprowadził z tych dowodów logiczne wnioski, co w konsekwencji spowodowało prawidłowe zastosowanie prawa materialnego.

Sąd Okręgowy podkreślił, że Sąd pierwszej instancji wysłał do A. D. trzy wezwania i wszystkie zostały zwrócone jako niepodjęte mimo dwukrotnego awizowania. Dopiero przed Sądem Okręgowym okazało się, że świadek zmieniła lokalizację gabinetu. Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie dowodowe i przeprowadził dowód z zeznań świadka A. D.. Zeznania te Sąd ocenił jako całkowicie niewiarygodne. Świadek zeznała, że odwołujący się leczył się u niej kilka lat, na co są dowody w dokumentacji lekarskiej. Nie potrafiła wyjaśnić dlaczego nie odnotowała w tej dokumentacji wizyty odwołującego się 13 września 2017 r., skoro jak sama twierdziła była zdziwiona jego stanem „cały w skowronkach”. Nie wyjaśniła też co, poza prośbą pacjenta o wystawienie stosownego zaświadczenia,

zdecydowało o uznaniu go za zdolnego do pracy w tym dniu. Stwierdziła, że pacjent oświadczył jej, że się zakochał, a ona nie dopytywała o szczegóły. Zeznania te są sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, które wskazują, że lekarz, który godzi się skrócić zwolnienie lekarskie pacjentowi leczonemu od dłuższego czasu psychiatrycznie, powinien ten fakt odnotować w dokumentacji lekarskiej, tym bardziej, jeśli poprawa stanu zdrowia jest nietrwała, jak to miało miejsce u odwołującego się. Wszystko to każe sądzić, że świadek wystawiła odwołującemu się zaświadczenie na potrzeby przerwania okresu zasiłkowego. W ocenie Sądu świadek ta ma bardzo lekkie podejście do wystawianych przez siebie zaświadczeń lekarskich. Świadczy o tym fakt, że na rozprawie apelacyjnej 10 czerwca 2012 r. stawiała się bez maseczki. Na zwrócenie jej uwagi przez członka składu orzekającego, stwierdziła, że nie ma sensu by zakładała maseczkę, gdyż sama sobie może wystawić zaświadczenie o psychiatrycznych przeciwwskazaniach do noszenia maseczki.

Wobec tego Sąd Okręgowy uznał, że zeznania świadka A. D. nie mogą stanowić podstawy ustaleń faktycznych odmiennych niż poczynione przez Sąd pierwszej instancji i przyjął te ustalenia za swoje, uznając, że 13 września 2017 r. P. B. nie odzyskał zdolności do pracy, a zatem nie nabył prawa do nowego okresu zasiłkowego od 14 września 2017 r. z powodu innej choroby. Ponieważ w dniu 10 września 2017 r. odwołujący się wyczerpał 182 dni zasiłku, nie ma prawa do tego świadczenia od 11 września 2017 r. Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 - nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - nie dłużej niż przez 270 dni. Zgodnie zaś z art. 9 do okresu, o którym mowa w art. 8, zwanego dalej „okresem zasiłkowym”, wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy, jak również okresy niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2. Do okresu zasiłkowego wlicza się ponadto okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli

przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną odwołujący się w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Strona skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy związane z konkretną osobą ubezpieczonego zaświadczenie lekarskie o ustaniu jego czasowej niezdolności do pracy powstałej z powodu choroby (odzyskaniu przez ubezpieczonego zdolności do pracy) przed upływem okresu orzeczonej czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby wskazanego w zaświadczeniu lekarskim o niezdolności do pracy, o którym mowa w art. 55 ust. 1 i art. 55a ust. 7, albo wskazanego na wydruku zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55a ust. 6 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 1133) implikuje domniemanie, że dana osoba odzyskała zdolność do pracy przed upływem okresu wskazanego w zaświadczeniu lekarskim o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby lub przed upływem okresu wskazanego na wydruku tego zaświadczenia lekarskiego, analogiczne do domniemania wynikającego z art. 53 ust. 1 ustawy zasiłkowej o zgodności zawartych w zaświadczeniu lekarskim informacji co do istnienia, przyczyny i czasookresu trwania spowodowanej chorobą czasowej niezdolności do pracy ubezpieczonego ze stanem faktycznym.

Ponadto, skarżący podniósł, że jak wynika z zarzutów zawartych w podstawach skargi kasacyjnej oraz z ich uzasadnienia, niniejsza skarga jest oczywiście uzasadniona w zakresie, w jakim zarzuca Sądowi Okręgowemu w Krakowie naruszenie art. 8 oraz art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 1133) poprzez ich błędną

wykładnię oraz w zakresie naruszenia art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c.

Zaskarżone orzeczenie w swojej istotnej części opiera się uznaniu, że odwołujący się ubezpieczony P. B. nie odzyskał zdolności do pracy, a zatem nie nabył prawa do nowego okresu zasiłkowego, o którym mowa w art. 8 ustawy zasiłkowej, po wykorzystaniu uprzednio 182 dni ustawowego okresu zasiłkowego. Uznanie to jest konsekwencją wymienionych wyżej uchybień Sądu drugiej instancji, a które to uchybienia w niewątpliwy sposób wpłynęły w sposób decydujący na wynik przedmiotowej sprawy, a zatem została spełniona przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe,

nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

W niniejszej sprawie skarżący nie wykazał, aby występowało rzeczywiście istotne zagadnienie prawne. Podniesiona we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania kwestia domniemania zdolności do pracy nie ma znaczenia dla

rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, bowiem w toku postępowania Sądy *meriti* ustaliły, że zaświadczenie lekarskie o odzyskaniu przez odwołującego się zdolności do pracy zostało wystawione jedynie w celu nabycia przez niego prawa do kolejnego okresu zasiłkowego, nie potwierdzało natomiast rzeczywistej zdolności do pracy. Stąd też, nawet gdyby przyjąć istnienie takiego domniemania, to zostało ono w niniejszym postępowaniu obalone.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto także, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący w ogóle nie przedstawił argumentacji mogącej przemawiać za tym, że skarga kasacyjna rzeczywiście jest oczywiście uzasadniona w niniejszej sprawie. Samo odwołanie się do zarzutów sformułowanych pod adresem sądu nie przesądza o tym, że doszło do rażącego naruszenia prawa. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej

do rozpoznania skarżący powinien to wykazać, czemu jednak w niniejszej sprawie nie sprostął.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[as]